

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
hameenlinna.hao@oikeus.fi

Asia Lausunto aluevalituksen johdosta asiassa 196/03.04.04.04.09/2026

Valittaja Multian kunta

Lausunnon antaja Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus

**Lausunnon antajan edustaja
ja prosessiosoite** hallinto- ja lakiasiaintohtaja Johanna Aalto
(johanna.aalto@hyvaks.fi/050 434 6544)
Keski-Suomen hyvinvointialue/kirjaamo
Viitaniementie 1A, 40720 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Valituksenalainen päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 9.12.2025 § 97

Valitus Multian kunnan (jälj. valittaja) tekemä valitus koskee Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toisesta vaiheesta siltä osin, kun päätös johtaa Multian sosiaali- ja terveyspalvelupisteen sekä Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston lakkauttamiseen. Valittaja vaatii, että päätös kumotaan Multian sosiaali- ja terveyspalvelupisteen sekä Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston lakkauttamisesta ja palautetaan tältä osin hyvinvointialueen uudelleen valmisteltavaksi. Lisäksi valittaja vaatii, että päätöksen täytäntöönpano määrätään kiellettäväksi, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Valittajan mukaan päätös merkitsee terveyspalveluiden täydellistä lakkauttamista Multian kunnassa sekä perustason osastohoidon poistamista Keuruun seudulta. Päätöksellä on Multian kuntalaisten perusoikeuksiin välittömästi vaikuttavia muutoksia. Päätös lakkauttaa Multian terveysaseman sairaan-/terveydenhoitajan vastaanoton sekä hammashoidon palvelut osana sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkon toista vaihetta. Päätös koskee myös perustason osastohoidon poistamista Keuruun seudulta tai sen järjestämistä siten, että palvelu ei ole enää tosiasiallisesti saatavissa Keuruun ja Keuruuseudun alueella. Päätöksellä on välitön ja merkittävä vaikutus perusoikeuksien toteutumiseen, erityisesti oikeuteen riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Palvelut eivät ole yhdenvertaisesti ja tosiasiallisesti

saatavissa kohtuullisessa ajassa ja ilman kohtuutonta rasitusta niille asukkaille, jotka niitä tarvitsevat. Valitus kohdistuu päätöksenteon sisältöön, selvityspohjan riittävyyteen, harkinnan käyttöön sekä perusoikeuksien punnintaan.

Valittaja painottaa Multian sairaan-/terveydenhoitajan sekä hammashoidon palveluiden merkitystä alueen asukkaille sekä Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston merkitystä osana perusterveydenhuollon osastohoitoa.

Valituksen mukaan päätös rikkoo perustuslain 6, 19 ja 22 §:iä. Palvelujen muodollinen olemassaolo ei riitä, jos ne eivät ole tosiasiallisesti ja yhdenvertaisesti saavutettavissa. Pitkät etäisyydet, kuljetusongelmat ja palvelujen keskittäminen voivat johtaa siihen, että perusoikeus ei toteudu käytännössä.

Valittajan mukaan päätös on vastoin hallintolain 31 ja 45 §:iä. Asian selvitykset ja päätöksen perustelut ovat riittämättömiä. Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston lakkauttamista koskevat selvitykset ovat olennaisesti puutteellisia. Päätöksen vaikutuksia hoidon saatavuuteen, potilasturvallisuuteen ja hoitoketjujen toimivuuteen Keuruun seudulla ei ole arvioitu. Perustelut jäävät yleisluontoisiksi. Päätöksestä ei ilmene, miksi Multian kunnan jo aiemmin vähäiset terveyspalvelut on päätetty lakkauttaa ja miten Keuruun vuodeosaston lakkauttamista on punnittu suhteessa järjestämislain vaatimukseen, perustuslain turvaamiin oikeuksiin tai valmiuslain varautumisvelvoitteisiin. Päätöksessä ei myöskään eritellä, miksi juuri Keuruun vuodeosasto on valittu lakkauttavaksi eikä muita, lievempiä vaihtoehtoja ole pidetty riittävinä. Perustelujen puutteellisuus on erityisen ongelmallista siksi, että päätös kohdistuu nimenomaan harvaan asutulle alueelle. Päätöksestä ei käy ilmi, miten alueellista yhdenvertaisuutta on arvioitu eikä sitä, millä perusteella mahdollinen eriarvoistuminen on katsottu hyväksyttäväksi.

Valittajan mukaan valmiuslain 12 §:n velvoite edellyttäisi vähintään skenaariopohjaista tarkastelua, jossa arvioidaan päätöksen vaikutuksia erilaisissa häiriötilanteissa. Tällainen arviointi puuttuu, ja päätös on tältä osin valmiuslain vastainen.

Valittaja vetoaa myös taloudellisten perusteiden riittämättömyyteen ja kokonaisvaikutusten arvioinnin sekä vaihtoehtoisten ja lievempien ratkaisujen sekä yhdenvertaisuusarvioinnin puuttumiseen tarkemmin valituksessa esitetysti. Taloudelliset näkökohdat voivat olla hyväksyttävä lähtökohta päätöksenteolle, mutta ne eivät yksinään oikeuta lakisääteisten palvelujen tosiasiallisen saavutettavuuden heikentämistä tai perusoikeuksien rajoittamista. Arvio kustannussäästöistä on puutteellinen.

Valituksen mukaan päätöksen täytäntöönpano aiheuttaisi peruuttamatonta haittaa. Multian sosiaali- ja terveyspalvelupisteen sekä Keuruun vuodeosaston

lakkauttaminen johtaa henkilöstön siirtymiseen tai irtisanoutumiseen, hoitoketjujen purkautumiseen ja tilojen ja toimintojen käytännön alasajoon. Kun palvelurakenne on purettu, sen palauttaminen ei ole realistisesti mahdollista kohtuullisessa ajassa. Tästä syystä täytäntöönpanokielto on välttämätön tehokkaan oikeussuojan turvaamiseksi.

Valittaja katsoo, että Keski-Suomen aluevaltuuston 9.12.2025 tekemä päätös (§ 97) on Multian sosiaali- ja terveystalouden sekä Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston osalta lainvastainen. Päätös on tehty puutteellisin selvityksin, vastoin hallintolain vaatimuksia, perustuslain turvaamia oikeuksia, järjestämislain velvoitteita sekä valmiuslain 12 §:ää. Päätös on kumottava tältä osin tai palautettava uudelleen valmisteltavaksi siten, että lain edellyttämät selvitykset ja vaikutusarviointit tehdään asianmukaisesti.

Selostus asiasta

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian mukainen toisen vaiheen palveluverkko

Keski-Suomen hyvinvointialueen (jälj. hyvinvointialue) hallintosäännön 16 §:n mukaan palveluverkosta päättäminen kuuluu aluevaltuuston toimivaltaan. Valituksen alainen päätös koskee Keski-Suomen hyvinvointialueen toisen vaiheen palveluverkkoa, josta on päätetty Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustossa 9.12.2025 (§ 97).

Toisen vaiheen palveluverkkotyön tavoitteena on järjestää asukkaiden palvelutarpeeseen vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle niin toimintamallien kuin siihen liittyvien muiden kustannusten, kuten kiinteistöjen näkökulmasta. Tavoitteena on ensisijaisesti varmistaa, että palvelut vastaavat asukkaiden palvelutarpeeseen, että ne ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä tavalla järjestettyjä, lainsäädännön sekä valtakunnallisen ohjauksen mukaisia. Näin voidaan luoda edellytykset laadukkaalle, saavutettavalle ja vaikuttavalle palveluverkolle koko Keski-Suomessa.

Aluevaltuusto hyväksyi 9.12.2025 § 97 sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian mukaisen toisen vaiheen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen seuraavilla (1–3) muutoksilla:

1. Selvitetään vuoden 2026 aikana sote-pisteiden tarpeellisuutta Huhtasuo-Seppälä-Tourula alueelle.

2. Pihtipudas-Konnevesi-Kuorevesi-sote-pisteiden osalta hoidon jatkuvuus turvataan. Oma hoitaja-lääkäri -työpari nimetään asiakkaille jatkossa lähimmiltä sote-aseteilta. Palvelupisteillä järjestetään ammattilaisten lähivastaanottoja tarpeen mukaan. Uusilla palvelupisteillä omalääkärin vastaanotto on myös mahdollinen. Etä- ja digipalvelut täydentävät palveluita.

3. Tekstilisäys palveluverkkoon vanhusten hoivan kokonaisuuden uudelleenarvioimiseen: *Palveluverkon vanhusten hoivan ratkaisut arvioidaan uudelleen jokaisessa kunnassa. Uudelleenarviointi on tehtävä ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden säilyttämisen talousvaikutusten, ostopalveluiden vähentämisen, sekä kevyempien palveluiden kehittämisen ja omaishoidon sekä osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamisen näkökulmasta. Arvioinnin tulee olla Hyvaksin strategian mukainen. Viimeisten vuosien ja elinkuukausien hoiva lähellä on turvattava. Se tukee myös muuta sosiaali- ja terveystoimintaa. Tavoitteena tulee olla se, että tarkoituksenmukaiset vanhushoivan yksiköt säilyvät saavutettavasti eri puolilla maakuntaa, ja ne ovat perhekeskusten tavoin käytettävissä myös muille sote-palveluille. Arviointiryhmän edellyttämät säästöt palveluverkosta on toteutettava selvityksen pohjalta, mm. vähentämällä ostopalveluita (aluevaltuuston hyväksymä esitys liitteenä).*

Vaatimukset

Keski-Suomen hyvinvointialue vaatii, että valitus hylätään. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, hyvinvointialue ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Lisäksi Keski-Suomen hyvinvointialue vaatii, että vaatimus täytäntöönpanokiellon määräämisestä hylätään perusteettomana ja että asia käsitellään kiireellisenä.

Perustelut

Oikeudelliset perusteet

Hyvinvointialuelain 140 §:n mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2. päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3. päätös on muuten lainvastainen.

Hyvinvointialuelain 6 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää sille lailla säädetyt tehtävät. Edelleen 7 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaana laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden: 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta; 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; 3) tuottamistavan valinnasta; 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta; 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Hyvinvointialuelain 29 §:n mukaan Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1)järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
- 2)selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3)valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
- 4)suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 5)järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
- 6)tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:n mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava yhdenvertaisesti, yhteensovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Lain 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Perustuslain 19 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystalvet

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Hallintolain 6 § mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 41 §:n mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Valmiuslain 12 §:n mukaan hyvinvointialueiden tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Hyvinvointialuelain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Yhteenvedo

Valituksen perusteluissa ei ole tuotu esille seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ylittäneen toimivaltansa tai päätöksen syntyneen muuten lainvastaisesti.

Palveluverkkopäätöksen tavoitteena on varmistaa, että että jokainen keskisuomalainen saa tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut. Järjestettäessä toimivat palvelut kaikille keskisuomalaisille, on otettava huomioon saatava rahoitus. Palvelut saattavat muuttua, mutta ne eivät katoa. Niitä järjestetään eri tavoin – kasvokkain, digitaalisesti ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Palveluja järjestetään joustavasti arkeen sovittaen: päivittäin tarvittavat palvelut pidetään helposti saavutettavina, kun taas harvemmin tarvittavat voivat olla pidemmän matkan päässä. Väestömuutokset muuttavat palvelutarvetta alueella. Väestönkasvu on erilaista eri puolilla Keski-Suomea, ja tämä voi vaikuttaa myös palveluiden etäisyyksiin. Palvelujen kokonaisuus tukee jatkossakin ihmisten hyvää arkea, parhaimmillaan siten, että ongelmat ja vaivat ennaltaehkäistään tai että ne eivät kasva suuriksi. Palveluverkkotyö on osa palvelustrategiaa ja 2026 talousarviota.

Päätöksenteko palveluverkkoon liittyen on välttämätön hyvinvointialueenpalveluiden järjestämisessä. Nykyisen laajuisena järjestetyt palvelut eivät ole taloudellisesti mahdollista ylläpitää. Palveluverkkopäätöksen mukaisesti palvelut tuotetaan arvioidun tarpeen mukaisesti. Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-alue on koko Keski-Suomi, jonka vuoksi palveluita täytyy tarkastella alueellisesti, ei vain kuntakohtaisesti. Palveluja voidaan koota tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin. Hyvinvointialue on määritellyt palveluverkkopäätöksessä sille lain nojalla kuuluvien palveluiden tarpeen, määrän ja laadun sekä varmistanut palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden toiminta-alueellaan. Päätöksessä on turvattu sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden saatavuus jokaisessa alueen kunnassa arvioidun tarpeen mukaisesti sekä kohtuullisen välimatkan säteellä. Päätöksenteossa on huomioitu hyvinvointialuelainsäädännön sekä perustuslain edellytykset ja hyvän hallinnon periaatteet. Palveluverkkopäätöksellä palvelut voidaan järjestää yhdenvertaisesti hyvinvointialueen koko väestölle, laajuudeltaan riittävästi asiakkaiden tarpeen edellyttämällä tavalla sekä saavutettavasti eri puolilla hyvinvointialuetta asuville henkilöille.

Multian kunnan alueen väestön palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja alueellinen saavutettavuus ja kunnan asukkaiden terveystieteiden palvelujen tarve tulee turvatuksi myös jatkossa.

Ikääntymisen vuoksi osastohoidon tarve kasvaa vain vähän. Vanhusväestön (yli 75-vuotta täyttäneet) lukumäärä kasvaa useissa kunnissa lähivuosina enää vähän ja heistä valtaosa pärjää ilman ikääntyneiden ympärivuorokautista asumispalvelua tai vuodeosastopalvelua. Tehokkaampia ja vaikuttavampia toimintaprosesseja kehitetään koko ajan. Palveluverkkopäätöksen alueellisen osastotoiminnan osastopaikkojen määrä ja sijainti on jatkossa keskeisesti yhteydessä niihin sote-asemiin, jossa kiirevastaanottoa, tukipalveluita kuten kuvantamista ja laboratoriopalveluita on saatavilla kattavammin. Näin voidaan turvata osaaminen, hoidon laatu ja potilasturvallisuus sekä vähentää potilaiden siirtelyä osastojen välillä. Isommissa yksiköissä tutkimukset ja lääkärin arvio on saatavilla sujuvammin myös viikonloppuisin ja arkipyhinä, mikä parantaa potilaan hoidon laatua ja saatavuutta. Etäisyys osastolle kasvaa osalla potilaista, Multian keskustasta on matkaa lähimmälle mahdolliselle osastolle noin 50 km (Saarijärvi), jota voidaan pitää maltillisena suhteellisen harvoin ja lyhyitä aikoja tarvittavan osastohoidon näkökulmasta (ka. 8,7vrk). Hoitoon pääsy ja määrätty kuitenkin jatkossakin ensisijaisesti hoidontarpeen, ei asuinpaikan mukaan.

Alueellisen osastotoiminnan kokonaisuutta tukee jatkossakin kotisairaala-toiminta, jota on saatavilla tarvittaessa hyvinvointialueella esimerkiksi Keuruun satelliittiyksikön kautta.

Multialta on matkaa Keuruulle 19 km, josta löytyy jatkossakin sote-asema sekä esimerkiksi suun terveydenhoidon palvelut. Matkaa voidaan pitää varsin

lyhyenä Keski-Suomen mittakaavassa, puhumattakaan kansallisesta vertailusta. Kuten valituksessa todetaan, harvaan asutussa kunnassa oma auto on ollut edellytys jo ennen palveluverkkomuutoksia. Multialta on tarvittu vuoden 2024 aikana 284 kelakyytiä, joista kaikki ovat suuntautuneet Multian kunnan ulkopuolelle. Jo nyt osa Multian asukkaista käyttää Keuruun sote-palveluja. Vuodeosaston sijoittuminen on harkittu esimerkiksi talouden, potilasturvallisuuden, laadun ja palvelujen sujuvuuden näkökulmasta tarkastellen.

Joka kunnassa on saatavilla sosiaali- ja terveyspalveluja, kuten esimerkiksi kouluterveydenhuoltoa. Jokaiseen kotiin on tarpeen tullessa saatavilla kotihoitoa, ensihoidon palveluita ja tarvittaessa muitakin ammattilaisia. Digitaaliset- ja etäpalvelut ovat kaikkien keskisuomalaisien käytössä. Ikääntyneelle väestölle suunnatuissa RAI arvioinneissa on todettu, että noin 80 % ikääntyneistä ei ole estettä digitaalisten palvelujen käyttöön.

Keski-Suomen hyvinvointialueen päätöksenteko on perustunut asianmukaiseen riittävään ja laajaan asian selvitys- ja valmistelutyöhön. Päätös on valmisteltu ja perusteltu hallintolain mukaisesti.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on laadittu laaja vaikutusten arvioinnin malli, jossa arvioidaan sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia systemaattisesti elinvoimaan, talouteen, ympäristöön, hyvinvointialueen henkilöstöön, alueen ihmisiin, maaseutuun sekä kaupunkiseutuun. Vaikutusten arvioinnissa on tuotu päätöksenteon tueksi esille sekä kielteiset että myönteiset vaikutukset, joita päätöksillä voi olla ja joihin päätöksen toimeenpanossa on kiinnitettävä huomiota. Kun arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, voidaan siinä kohtaan nostaa esiin mahdolliset huomiot myös perusoikeuksiin.

Palveluverkkoesityksestä tehtiin vaikutusten arviointi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen, alustava vaikutusten arviointi tehtiin virkavalmisteluna ja julkistettiin osana palveluverkkoesitystä 8.10.2025. Vaikutusten arviointia täydennettiin lausuntokierroksen palautteella. Lausuntoaikana 8.10.2025-5.11.2025 kuultiin hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja laajasti eri sidosryhmiä. Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet ovat antaneet esityksestä lausuntonsa, jotka ovat olleet esityslistan oheisaineistona. Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa on osallistettu asianmukaisia tahoja, kuten asukkaita, kuntia ja muita sidosryhmiä sekä henkilöstöä. Lisäksi siinä on hyödynnetty ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta ja materiaalia ja edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuusksausta.

Lopullisessa arvioinnissa on otettu huomioon lausuntokierroksella saatu palaute ja täydennetty arviointia sen pohjalta. Lopullinen arviointi koostuu laajasta yhteisestä katsauksesta sekä palvelukohtaisista arvioista. Palvelukohtaiset arviointitaulukot löytyvät päätöksen liitemateriaaleista.

Muun selvitysaineiston ohella kattava vaikutusten ennakoarviointi on ollut esityslistan oheisaineistona.

Palveluverkkopäätöksen valmistelussa on tehty ennakoitutyötä palvelutarpeen kehittämisestä, yhdenvertaisuusarviointia osana vaikutusten arvioinnin kokonaisuutta. Huomioon on otettu väestörakenteen kehittyminen alueella ja harkittu vaihtoehtoisia ratkaisuja osana valmistelutyötä.

Ikääntymisen vuoksi osastohoidon tarve kasvaa vain vähän. Vanhusväestön (yli 75-vuotta täyttäneet) lukumäärä kasvaa useissa kunnissa lähivuosina enää vähän ja heistä valtaosa pärjää ilman ikääntyneiden ympärivuorokautista asumispalvelua tai vuodeosastopalvelua. Tehokkaampia ja vaikuttavampia toimintaprosesseja kehitetään koko ajan.

Päätöksen taloudellisia vaikutuksia on arvioitu osana päätösvalmistelua. Niitä on kuvattu palveluverkkopäätöksen dialta 180 alkaen. Vaikka Keuruun vuodeosasto lakkaa, hyvinvointialueajuisesti paikkamäärä ei juurikaan pienene, paikat sijoittuvat suunnitellummin ja sen tarkoitus on vähentää myös erikoissairaanhoidon kuluja sujuvammilla hoitopoluilla.

Palveluverkkopäätöksessä on käsitelty varautumista strategisella tasolla, ja valmiuslain 12 §:n mukaista varautumisvelvollisuutta toteutetaan osana jatkuvaa toimeenpanoa. Palveluverkkopäätös kattaa varautumisen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa palvelujen järjestämiseen lainsäädännön mukaisesti. Päätöksen vaikutukset varautumisen näkökulmasta on arvioitu osana päätösvalmistelua palveluverkkoa suunnitellessa ja vaikutustenarvioinnissa varautumisesta ja turvallisuudesta erillisessä osiossa. Palveluverkkosuunnittelu on tehty siten, että siinä on huomioitu palvelujen järjestäminen kaikissa tilanteissa. Kriittiset palvelut tulevat turvatuksi. Riskienhallinta ja jatkuvuudenhallinta ovat osa päätöksen perusteluja. Lisäksi päätösvalmistelussa turvallisuuslautakuntaa on kuultu, joka on antanut lausuntonsa nimenomaan varautumisen ja turvallisuuden näkökulmasta. Päätös ei ole valmiuslain 12 §:n vastainen.

Johtopäätökset

Yllä selostetut asiat huomioiden päätös on hyvinvointialuelainsäädännön mukainen ja täyttää valmistelua koskevan lainsäädännön vaatimukset mm. asian riittävästä selvittämisestä, vaikutusmahdollisuuksien varaamisesta ja palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja siinä on huomioitu vaikutukset koko hyvinvointialueen toiminta-alueeseen nähden.

Valituksen perusteluissa ei ole tuotu esille seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ylittäneen toimivaltansa tai päätöksen syntyneen muuten lainvastaisesti. Aluevalitus on näin ollen hylättävä.

Täytäntöönpanokieltoa koskeva vaatimus

Valituksenalainen päätös on alkuperäisen suunnitelman mukaan tarkoitus panna täytäntöön vaiheittain 1.1.2026 alkaen ja päätöksen mukaiset toimenpiteet suorittaa vaiheittain kuluvan vuoden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus panna täytäntöön osa neuvolapalveluiden, alueellisen osastotoiminnan, sote-toimipisteiden, ikääntyneiden asumisen ja suun terveydenhuollon muutoksista. Henkilöstöä on informoitu sekä toiminnan suunnittelua ja organisointia muutoksen toteuttamiseksi on valmisteltu. Muutosten päätavoitteena on toimintamallin muutos kustannustehokkaaksi ja vaikuttavaksi sekä siirtää toiminta huonosti soveltuvista tiloista toisiin tiloihin. Vaikka valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon mukaiset toimenpiteet tehtäisiin, on ne silti mahdollista palauttaa entiselleen. Toimipistemuutoksista huolimatta kaikille asukkaille järjestetään lainmukaiset palvelut, vaikka toimipiste, mistä palvelu saadaan, voi muuttua.

Aluevalitus ei käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi, sillä täytäntöönpanon perusteella tehtävät toimenpiteet voidaan tarvittaessa palauttaa entiselleen. Nykyistä vastaavat palvelut tuotetaan edelleen koko alueella ja palvelut on valituksen menestyessä mahdollista palauttaa nykyiseen muotoon. Näin ollen täytäntöönpanon kieltämistä koskeva vaatimus tulee hylätä.

Keski-Suomen hyvinvointialue pyytää, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus antaa täytäntöönpanokieltoa koskevaan vaatimukseen välipäätöksen kiireellisenä ennen 1.3.2026.

Lausuntoa koskeva päätöksenteko

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus 10.2.2026 § 36

Allekirjoitus

Kati Kallimo
vt. hyvinvointialuejohtaja
Keski-Suomen hyvinvointialue

Liitteet

Aluevaltuuston päätös 9.12.2025 § 97 liitteineen ja oheisaineistoineen
Lausuntovaiheen aikainen materiaali